

Respect pentru oameni și cărți

GHEORGHE CĂINICEANU
(coordonator)**EMILIA-ȘTEFANIA RĂDUCAN, DANA-MARIANA PAPONIU,**
CARMEN-VICTORIȚA CHIRFOT, MARIANA DRAGA-TĂTUCU,
IULIANA GIMOIU, GABRIELA MĂLINEANU,
VASILE-DORU PREȘNEANU, ELENA RÎMNICEANU

matematică

olimpiade și concursuri școlare

clasele IX-XII

2015-2016

	enunțuri	soluții
clasa a IX-a		
Etapa locală.....	5	119
Etapa județeană și a municipiului București	22	149
Etapa națională	22	150
Concursuri interjudețene.....	24	152
clasa a X-a		
Etapa locală.....	33	169
Etapa județeană și a municipiului București	49	199
Etapa națională	50	200
Concursuri interjudețene.....	51	202
clasa a XI-a		
Etapa locală.....	61	215
Etapa județeană și a municipiului București	81	252
Etapa națională	81	253
Concursuri interjudețene.....	83	256
clasa a XII-a		
Etapa locală.....	90	269
Etapa județeană și a municipiului București	109	302
Etapa națională	109	303
Concursuri interjudețene.....	111	306

ENUNȚURI

clasa a IX-a

1. olimpiade

ETAPA LOCALĂ

Alba

9.O.1. Rezolvați ecuația: $\left[\frac{2x-1}{3}\right] + \left[\frac{4x+1}{6}\right] = 5x - 4$.

9.O.2. a) Determinați formula termenului general al sirului $(x_n)_{n \geq 1}$, dacă $x_1 = 1$, $x_{n+1} = x_n + 2n$, $\forall n \geq 1$.

b) Demonstrați că $\forall a, b, c \in \mathbb{R}_+$, avem inegalitatea $a^4 + b^4 + c^4 \geq abc(a + b + c)$.

9.O.3. Demonstrați că:

a) $1 + \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n} < 2$, $\forall n \geq 1$, n număr natural.

b) $P(n) : \frac{1}{n+1} + \frac{1}{n+2} + \dots + \frac{1}{3n+1} > 1$, $n \geq 1$, este o propoziție adevărată, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.

9.O.4. Fie $ABCDEF$ un hexagon inscriptibil și $H_1, H_2, H_3, M_1, M_2, M_3$ ortocentrele triunghiurilor CDE, DEF, EFA, FAB, ABC , respectiv BCD . Demonstrați că H_1M_1, H_2M_2, H_3M_3 sunt concurente.

Arad

9.O.5. Dacă a și b sunt numere întregi strict pozitive, atunci expresiile $a^2 + 4b$ și $b^2 + 4a$ nu pot fi simultan numere perfecte.

9.O.6. Se consideră ΔABC și punctele $M \in (AB)$, $N \in (AC)$ astfel încât $\frac{MB}{MA} + \frac{NC}{NA} = k$. Arătați că dreapta MN trece prin centrul de greutate al ΔABC dacă și numai dacă $k = 1$.

Eugen Rusu

9.O.7. Fie x_1, x_2 soluțiile ecuației $x^2 + px - 1 = 0$, p impar. Dacă notăm $y_n = x_1^n + x_2^n$, $n \in \mathbb{N}$, arătați că:

Rezolvare: $y_n \in \mathbb{Z}, \forall n \in \mathbb{N}$

b) $(y_n, y_{n+1}) = 1, \forall n \in \mathbb{N}$.

9.O.8. Se dau sirurile $(a_n)_{n \geq 1}$, $(b_n)_{n \geq 1}$ definite astfel $a_1 = 4$, $a_{n+1} = \frac{2a_n + 27}{3a_n + 2}$, $n \geq 1$ și $b_n = \frac{a_n - 3}{a_n + 3}$, $n \geq 1$. Arătați că sirul $(b_n)_{n \geq 1}$ este progresie geometrică și apoi determinați cele două siruri.

Arges

9.O.9. Știind că numărul $a \in \mathbb{R} \setminus \{0, 1, 2, \dots, 2016\}$ este soluție a ecuației:

$$\frac{1}{x-1} + \frac{1}{x-2} + \frac{1}{x-3} + \dots + \frac{1}{x-2015} + \frac{1}{x-2016} = \frac{2017}{x},$$

arătați că:

a) $a \neq \frac{2017}{2}$;

b) $\frac{1}{a-1} + \frac{2}{a-2} + \frac{3}{a-3} + \dots + \frac{2016}{a-2016} = 1$.

Adrian Gobej

9.O.10. Se consideră $x \in \mathbb{R}$ cu proprietatea $x + \frac{1}{x} \in \mathbb{Z}$. Demonstrați că:

a) $x^n + \frac{1}{x^n} \in \mathbb{Z}, \forall x \in \mathbb{R}^*$.

b) $x^{2016} + \frac{1}{x^{2016}}$ este un număr par.

9.O.11. Se consideră poligonul convex $ABCDE$ și se notează cu M, N, P, Q, R mijloacele laturilor $[AB]$, $[BC]$, $[CD]$, $[DE]$, respectiv $[EA]$ și cu A_1, B_1, C_1, D_1, E_1 mijloacele segmentelor NQ, PR, QM, RN , respectiv MP .

a) Arătați că $\overrightarrow{AA_1} + \overrightarrow{BB_1} + \overrightarrow{CC_1} + \overrightarrow{DD_1} + \overrightarrow{EE_1} = \vec{0}$.

b) Calculați raportul ariilor poligoanelor $A_1B_1C_1D_1E_1$ și $ABCDE$.

Adrian Gobej

9.O.12. a) Dacă $a, b > 0$, arătați că $\frac{2}{a+b} \geq \frac{a+b}{a^2+b^2}$.

b) Dacă $x, y, z > 0$ și $xyz = 1$, arătați că $\frac{x+y}{x^2+y^2} + \frac{y+z}{y^2+z^2} + \frac{z+x}{z^2+x^2} \leq \sqrt{x} + \sqrt{y} + \sqrt{z}$.

9.O.13. Arătați că, pentru orice $x \in \mathbb{R}$ și orice $a, n \in \mathbb{N}^*$, au loc inegalitățile:

a) $|x + a| + |x - a^2| \geq a^2 + a$;

b) $|x + 1| + |x + 2| + \dots + |x + n| + |x - 1^2| + |x - 2^2| + \dots + |x - n^2| \geq \frac{n(n+1)(n+2)}{3}$.

9.O.14. Fie $A = \{x \in \mathbb{R} \mid [x] \cdot \{x\} = 1\}$. Demonstrați că:

a) dacă $x \in A$, atunci $x^2 = [x]^2 + \{x\}^2 + 2$;

b) dacă $x_1, x_2, \dots, x_{2016} \in A$ și $x_1 < x_2 < \dots < x_{2016}$, atunci

$$\{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_{2016}^2\} = \{x_1\}^2 + \{x_2\}^2 + \dots + \{x_{2016}\}^2.$$

9.O.15. Fie $ABCD$ un patrulater convex de arie 27 m^2 și O intersecția diagonalelor sale. Arătați că centrele de greutate ale triunghiurilor AOB, BOC, COD, DOA sunt vârfurile unui paralelogram. Aflați apoi aria acestui paralelogram.

9.O.16. Fie $ABCD$ un trapez cu $AB \parallel CD$ și $(AC) \cap (BD) = \{O\}$. Dacă $M \in (AD)$ și $N \in (BC)$ astfel încât punctele M, O și N să fie coliniare, atunci:

a) exprimați vectorii \overrightarrow{OM} și \overrightarrow{ON} în funcție de vectorii \overrightarrow{OC} și \overrightarrow{OD} ;

b) demonstrați că $\frac{AB}{CD} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{NB}{CN} + \frac{MA}{DM} \right)$.

Botoșani

9.O.17. Fie n un număr natural compus și $1 = d_1 < d_2 < \dots < d_k = n$ divizorii săi naturali, $k \geq 3$. Arătați că d_1, d_2, \dots, d_k nu sunt în progresie aritmetică.

9.O.18. a) Determinați $\left[\sqrt{4n^2 - 2n} \right]$, $n \in \mathbb{N}^*$.

b) Arătați că $\left[\frac{n}{\sum_{k=1}^n \{\sqrt{4k^2 - 2k}\}} \right] = 2$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.

($[x]$ reprezintă partea întreagă a lui x și $\{x\}$ reprezintă partea fracționară a lui x).

9.O.19. Dacă $x, y, z \in (0, \infty)$, demonstrați că: $\frac{xy}{xy+x+y} + \frac{yz}{yz+y+z} + \frac{zx}{zx+z+x} \leq \frac{6+x^2+y^2+z^2}{9}$.

9.O.20. În triunghiul ABC se consideră M mijlocul lui $[BC]$ și $G \in (AM)$ astfel încât $\frac{AG}{AM} = k$.

Paralela prin G la BC intersectează AB în D și AC în E . Fie $BG \cap CD = \{Q\}$ și $CG \cap BE = \{P\}$.

a) Arătați că $\frac{GQ}{QB} = \frac{k}{2}$.

b) Exprimăți vectorul \overrightarrow{GQ} în funcție de vectorii $\overrightarrow{AB}, \overrightarrow{AC}$ și scalarul k .

c) Demonstrați că, dacă G este centrul de greutate al triunghiului ABC , atunci $\Delta MPQ \sim \Delta ABC$.

9.O.21. Arătați că numărul $a = 2n^2 + \left\lceil \sqrt{4n^2+n} \right\rceil + 1$, unde $n \in \mathbb{N}^*$, poate fi scris ca suma a două pătrate perfecte. ($[x]$ reprezintă partea întreagă a numărului real x .)

9.O.22. În dreptunghiul $ABCD$, fie $M \in (AB)$ și $N \in (BC)$, astfel încât $\frac{AM}{MB} = 4$ și $\frac{CN}{NB} = 2$. Notăm $\{P\} = DN \cap CM$. Arătați că $17\overrightarrow{AP} = 15\overrightarrow{AB} + 7\overrightarrow{AD}$.

Ioana Mașca

9.O.23. Fie $(a_n)_{n \geq 1}$ o progresie aritmetică cu rația r . Demonstrați că $|a_1| + |a_2| + \dots + |a_{2n}| \geq n|r|$, $\forall n \geq 1$. Când are loc egalitatea pentru un număr natural nenul n fixat?

Cătălin Ciupală

9.O.24. Fie $a, b, c \in \mathbb{R}^*$. Demonstrați că dacă $ab - 1 = bc = ac + 1 \in \mathbb{N}$, atunci $abc \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$.

Romeo Ilie

Brăila

9.O.25. Arătați că $\left[\frac{1}{\sqrt{n+2}-\sqrt{n}} \right] - \left[\sqrt{n+2} - \sqrt{n} \right] = \left[\frac{\sqrt{n+2}-\sqrt{n}}{2} \right] - \left[\frac{\sqrt{n+2}+\sqrt{n}+1}{2} \right]$, pentru orice $n \in \mathbb{N}$. S-a notat cu $[x]$ partea întreagă a numărului real x .

Nicolae Stănică

9.O.26. Determinați formula termenului general al sirului $(a_n)_{n \geq 1}$, $a_n > 0$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$, știind că $a_2 = 3$ și $\left(1 - \frac{2}{a_1^3 + 1}\right)\left(1 - \frac{2}{a_2^3 + 1}\right) \dots \left(1 - \frac{2}{a_{n-1}^3 + 1}\right) = \frac{2(a_n^2 - n)}{3(n+1)a_{n-1}}$, $\forall n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$.

Adela Dimov

9.O.27. Fie triunghiul ABC cu $AB < AC$ și $M \in (AB)$, $N \in (AC)$ astfel încât $\angle AMN \equiv \angle ACB$, iar E , F , P sunt mijloacele segmentelor $[BM]$, $[CN]$ și, respectiv, $[EF]$. Demonstrați că M , P , C sunt coliniare dacă și numai dacă $CN = \sqrt{AC^2 - AB^2}$.

Marius Damian

9.O.28. Determinați valoarea maximă a numărului natural n pentru care $\frac{17^{88} - 1}{2^n} \in \mathbb{N}$.

Carmen Botea și Viorel Botea